

Bilaga 2 Sammanfattning av Behov av fortsatt arbete. Bilaga till Grönstrategi för Södertälje kommun 2022-2030. Datum: 2022-05-17				
Behov av fortsatt arbete ska ses som ett stöd vid planering av åtgärdsarbetet som följer på Grönstrategin. Observera att det inte är en färdig åtgärdsplan.				
	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar (Nämnd/Bolag/enhet)	Befintlig styrning
1	1. Bevarad och stärkt biologisk mångfald - I Södertälje kommun ska den biologiska mångfalden bevaras och stärkas			
1.1	1.1 <i>Öka kunskapen om biologisk mångfald och grön infrastruktur i kommunen</i>	Utveckla rutiner för att kartlägga ekosystemtjänster, ajourhålla naturvårdsdata i kommunens kartsystem, samt för att överföra kunskap från inventeringar till drift och förvaltning. Säkerställ att data finns tillgänglig för samtliga av kommunkoncernens medarbetare.	MN, SBN, Telgekoncernen MK (Ekologi och vattenskydd) SBK (Geografisk information, Strategi, Exploatering)	
1.1		Komplettera kunskapen om grön infrastruktur och naturvärden på kommunal mark.	MN MK (Ekologi och vattenskydd)	
1.1		Öka allmänhetens förståelse och stöd för kommunens naturvårdsarbete genom information, guidningar och evenemang, vägledning till besöksmål, informationsskyltar med QR-koder, marknadsföring och samarbeten med andra aktörer. Utred naturinformation vid Farstanäs naturreservat, exempelvis Naturum. Visa hur alla på individnivå kan värna om biologisk mångfald.	MN MK (Ekologi och vattenskydd)	Friluftspolicy (under framtagande)
1.1		Anordna årliga naturguidningar och naturevenemang för att nå nya målgrupper. Samarbeta med andra aktörer såsom ideella föreningar för att nå och involvera så många människor som möjligt.	MN MK (Ekologi och vattenskydd)	Friluftspolicy (under framtagande)
1.1		Utveckla naturskolan för att fortsatt ha en betydelsefull roll i att stärka barn och ungas naturkontakt och förståelse för sambanden mellan människa och natur. Naturskolan ska nå fler barn i kommunen samt vara en resurs för pedagoger på förskolor och skolor och nå nya målgrupper i samhället genom samarbete med andra aktörer.	MN MK (Ekologi och vattenskydd)	

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
1.2	<i>1.2 Skydda områden som är särskilt viktiga för att bevara och stärka biologisk mångfald</i>	Peka ut ekologiskt känsliga områden som är viktiga för biologisk mångfald och spridningssamband i Översiktsplanen. I dessa områden bör bevarande av biologisk mångfald få hög prioritet i avvägningen med andra samhällsintressen. Peka även ut framtida naturskydd i Översiktsplanen, som exempelvis naturreservat eller biotopskydd.	SBN, MN SBK (Strategi) MN (Ekologi och vattenskydd)	Översiktsplan (ny under framtagande)
1.2		Inrätta naturreservat eller biotopskyddsområden på kommunal mark i områden som är av särskild betydelse för biologisk mångfald och rekreation. Utredning av naturskydd kan behöva kompletteras även på privat mark, till exempel i välbesökta tätortsnära lägen. Utredning och eventuella konsekvenser av en sådan ska ske med mycket stor respekt för den privata äganderätten.	MN MK (Ekologi och vattenskydd)	Miljö- och klimatstrategi (under framtagande)
1.2		Planera för en funktionell grön infrastruktur för att säkerställa att strategiska ekologiska spridningssamband inte bryts. Koppla denna planering till detaljplanering samt drift och skötsel. I strategiskt viktiga områden kan skötseln behöva anpassas för att stärka biologisk mångfald.	MN, SBN, Telge ABMK (Ekologi och vattenskydd)SBK (Strategi, Parkplanering)Telge fastigheter, Telge bostäder, Telge Hovsjö	ÖversiktsplanPollineringsplan SkogspolicySkötselanvisning park Miljö- och klimatstrategi (under framtagande)
1.3	<i>1.3 Stärk och utveckla biologisk mångfald genom målinriktad markförvaltning och samarbeten</i>	Fortsätt satsa på det pågående arbetet med prioriterade naturtyper inom naturvården, pollineringsplanen och vattenförvaltningen.	MN MK (Ekologi och vattenskydd) SBN SBK (Parkplanering, Drift) Telge AB	Pollineringsplan Vattenplan Skogspolicy

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
1.3		Gör en översyn av hur grönområdesskötseln kan bidra till att stärka och utveckla biologisk mångfald vid revidering av kommunens grönplan. Säkerställ att invasiva eller problematiska arter inte används, och att de växter som planteras i så stor utsträckning som möjligt bidrar till att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Det är också viktigt att minska klippning av gräsytor för att gynna växtlighet med högt gräs, ris, och örter.	SBN SBK (Parkplanering, Drift) Telge AB	Grönplan Pollineringsplan
1.3		Öka andelen skogsmark som sköts med naturvårdsmål inom ramen för skogspolicyn, främst inom områden som långsiktigt avsätts som naturmark.	MN MK (Ekologi och vattenskydd)	Skogspolicy Miljö- och klimatstrategi (under framtagande)
1.3		Se över möjligheten att stärka biologisk mångfald i jordbruksarrenden, till exempel med småbiotoper och blommande kantzoner.	SBN SBK (Mark och fastigheter)	Odlingspolicy Miljö- och klimatstrategi (under framtagande)
1.3		Utveckla rutiner eller arbetssätt som säkerställer att kunskap om biologisk mångfald och behov av anpassad skötsel förs över från inventeringar till drift.	SBN SBK (Planering, parkplanering, Drift) MN MK (Ekologi och vattenskydd)	
1.3		Utveckla processer, rutiner och finansiering för arbetet med att bekämpa invasiva arter inom kommunkoncernens ansvarsområde.	SBN SBK (Planering, parkplanering, Drift) MN MK (Ekologi och vattenskydd)	Klimatanpassningsplan
1.3		Tillsätt en trädgrupp med en bredd av kompetenser för framtagandet av en kommunövergripande trädpolicy.	SBN SBK (Parkplanering)	

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
2	2. Gröna miljöer för hälsa och välbefinnande <i>I Södertälje kommun ska alla invånare ha tillgång till parker naturområden och grönska av hög kvalitet</i>			
2.1	2.1 Bevara grönområden med betydelse för kommuninvånarnas hälsa och välbefinnande	Utveckla rutiner för att inventera grönområdets rekreativvärden vid risk för direkt eller indirekt negativ påverkan. En sådan inventering kan jämföras med andra typer av utredningar, såsom dagvattenutredningar eller naturvärdesinventeringar. En bedömning av värden bör inkludera närhet till och storleken på grönområdena i närområdet, deras besöksstryck, tillgänglighet och framkomlighet, graden av buller och tillgången till olika typer av sociotoper. Grönområdets potential för att utveckla framtida värden bör också vägas in. Även små fysiska förändringar får stor påverkan om de hamnar på fel plats.	SBNSBK (Parkplanering, Planenheten)	
2.1		Redovisa tydligt negativ påverkan på rekreativvärden i beslutsunderlag. Påverkan kan vara antingen direkt genom ianspråktagande, eller indirekt genom exempelvis slitage eller buller.	SBN SBK (Strategi, Planenheten, Exploatering, Parkplanering)	
2.1		Undvik att exploatera grönområden med stor betydelse för kommuninvånarnas rekreation om inte de värden som försvinner är försumbara eller kan kompenseras i närområdet. Särskild försiktighet gäller när värden som är unika för området eller kommunen som helhet riskerar att påverkas negativt. Försiktighet gäller även för miljöer med stor betydelse för närboende, barn och äldre. Ta hänsyn till eventuella kommande exploateringar som kan leda till ytterligare påverkan.	SBN SBK (Strategi, Planenheten, Exploatering, Parkplanering)	Grönplan
2.1		Ta hänsyn till närliggande grönområden vid planering av nya områden och infrastrukturprojekt för att minimera indirekt negativ påverkan såsom buller och slitage.	SBN SBK (Strategi, Planenheten, Parkplanering)	

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
2.1		Utred åtgärder för att förbättra ljudmiljön i grönområden för de invånare där behovet av detta är störst.	SBN SBK (Parkplanering)	
2.1		Kartlägg gröna stråk som kopplar till och binder samman grönområden.	SBN, MN SBK (Parkplanering, Gata och trafik) MK (Ekologi och vattenskydd)	Grönplan Cykelplan
2.2	2.2 Säkerställ tillgång till parker och närnatur vid planering av bostäder, skolor och förskolor	Säkerställ att tillgång till allmänna grönområden finns för nya och befintliga invånare när nya stadsdelar och bostäder planeras. Det är främst vid övergripande planering och detaljplanering som det finns möjlighet att påverka tillgången till park och natur. Stadsstrukturen bör utformas så att grönområden för rekreation inte utsätts för störande buller. Ofta är större sammanhållna ytor att föredra framför långsmala och fragmenterade. Ta också hänsyn till besöksstrycket och det ökade slitaget, till exempel om befintliga grönområden ska försörja nya bostäder och verksamheter. Om ett stort antal nya bostäder planeras kan det vara nödvändigt att skapa nya parker. För att barn och andra grupper med mindre rörlighet lätt ska kunna ta sig till ett grönområde behövs korta avstånd och frihet från barriärer som stora trafikleder eller kraftiga höjdskillnader. Riktlinjen på 300 meter är ett maxavstånd som gäller för vuxna individer med full rörlighet.	SBN, MN SBK (Strategi, Planenheten, Parkplanering) MN (Ekologi och vattenskydd)	Grönplan Utbyggnadsstrategi Folkhälsost strategi Miljö- och klimatstrategi (under framtagande)
2.3	2.3 Säkerställ tillgång till goda utemiljöer vid bostäder, skolor och förskolor	Uppmärksamma betydelsen av grönska på privata fastigheter genom informationskampanjer och annan kunskapsspridning.	SBN, MN SBK (Parkplanering), MK (Ekologi- och vattenskydd)	Pollineringsplan

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
2.3		Fortsätt utveckla utemiljön på befintliga förskolor och skolgårdar. Skolgårdar har ofta stora ytor och potential till en mer kvalitativ utemiljö med högre lekvärdet.	Telge fastigheter	Manual utemiljö - förskola skola Miljökrav vid byggande och förvaltning av lokaler och bostäder, Telge Bostäder, telge Hovsjö, Telge fastigheter
2.3		Säkerställ goda utemiljöer vid planering av nya bostäder, förskolor och skolor. En god utemiljö kräver tillräckligt stora ytor som anpassas till platsen och omgivningen, till solförhållanden och till antalet boende eller barn. Mått för tillgång till friyta för lek och utevistelse kan jämföras med andra typer av mått som används i planeringsprocessen, exempelvis parkeringstal och mått för andel hårdgjord yta. Enligt plan- och bygglagen ska friytan gå före behovet av parkering. Konkreta mått är ett bra stöd för att säkerställa att barns behov tillgodoses.	SBN, UN, Telge fastigheter SBK (Planenheten), UK (Stab), Telge fastigheter	Manual utemiljö - förskola skola Miljökrav vid byggande och förvaltning av lokaler och bostäder, Telge Bostäder, telge Hovsjö, Telge fastigheter Hållbart byggande vid markanvisningar
2.4	2.4 Utveckla kvaliteten i befintliga allmänna grönområden	Uppdatera kommunens grönplan.	SBN SBK (parkplanering)	Grönplan
2.4		Ta fram en övergripande geografisk planering och prioritering av olika åtgärder i allmänna grönområden mellan och inom stadsdelar. Befintliga utredningar och förslag i bland annat strukturplaner bör användas som underlag.	SBN SBK (parkplanering)	Grönplan Strukturplaner Utbyggnadsstrategi
2.4		Utveckla dialogverktyg som stöd vid planering av kommunens grönområden.	SBN SBK (planenheten, parkplanering)	

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
2.4		Öka resurserna för skötsel och underhåll att hålla jämna steg med utbyggnaden och utvecklingen av allmänna grönområden. Välskötta grönområden upplevs mer attraktiva och kan minska känslan av otrygghet och risk för skadegörelse. Genom tillräckliga resurser för skötsel och underhåll kan vegetationsmiljöer utvecklas mot olika karaktärer som ökar upplevelse kvaliteten.	SBN, KDN, MN SBK (Pakplanering, Drift- och underhåll), MK (Ekologi och vattenskydd)	
2.4		Säkerställ resurser för specialistinsatser såsom skötsel av ängsmiljöer, trädbeskärning samt för återplantering av träd.	SBN SBK (parkplanering)	
2.4		Uppdatera befintlig skötselbeskrivning och skötselkarta med nyckeltal för driftkostnader och rutiner för att analysera framtida skötselbehov vid planering av nyanläggningar.	SBN SBK (parkplanering)	
2.5	2.5 Stärk det rörliga friluftslivet	Ta fram en friluftspolicy med förbättringsåtgärder för bland annat tillgänglighet, naturinformation och samarbete mellan olika aktörer.	MN, KFN MK (Ekologi och vattenskydd), KoF (Förening och anläggning)	Friluftspolicy (under framtagande)
2.5		Tillgängliggör i möjligaste mån naturområden för besökare med barnvagn, rullstol och andra funktionsvariationer. Detta kan ske exempelvis genom tillgängliga stråk, samlingsplatser, utsiktsplatser och tydliga informationsskyltar.	MN, KFN, SBN MK (Ekologi och vattenskydd), KoF (Förening och anläggning), SBK (Parkplanering)	Folkhälsost strategi
2.5		Värna ljudmiljön i större naturområden. Naturvårdsverket rekommenderar en ljudnivå på max 45 dB i friluftsområden.	MN, KFN, SBN MK (Ekologi och vattenskydd), KoF (Förening och anläggning), SBK (Planenheten, Parkplanering)	Folkhälsost strategi

2.6	2.6 Stärk de gröna kulturvärdena	Identifiera Södertäljes gröna kulturmiljöer och kartlägg deras värdebärande egenskaper och status inom den fysiska planeringen. Detta kan ske exempelvis i samband med detaljplanering, vid åtgärder av gatumiljöer eller vid upprustning av parker. Det kan exempelvis ingå i kulturmiljöutredningar, stadsbilda- eller landskapsanalyser eller antikvariska förundersökningar.	SBN SBK (Planenheten, Parkplanering, Torekällberget)	Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun
2.6		Ta fram en åtgärdsplan för Södertäljes gröna kulturmiljöer utifrån ovanstående kartläggning. Bevara och utveckla befintliga kvaliteter med respekt för deras värdebärande egenskaper. Den historiska läsbarheten kan stärkas om man lyckas återskapa kulturmiljöns ursprungliga utformning med hjälp av äldre kartor och bilder.	SBN SBK (Strategi, Parkplanering, Torekällberget)	Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun
2.6		Identifiera när en grönyta utgör en del av den planerade arkitektoniska helhetsgestaltningen.	SBN SBK (Planenheten, Parkplanering, Torekällberget)	Inventering av kulturmiljöer i Södertälje kommun
3	3. Naturbaserade lösningar och mångfunktionalitet i grönstrukturen - I Södertälje kommun ska grönstrukturen vara mångfunktionell och naturbaserade lösningar ska prioriteras.			
3.1	3.1 Öka grönstrukturens förmåga att reglera och infiltrera vatten	Ta fram en trädplan som belyser behovet av återplantering, restaurering och diversifiering av kommunens trädbestånd i gatumiljöer.	SBN SBK (Parkplanering, Gata och trafik)	
3.1		Utred alltid möjligheten att planera in träd i nya gatumiljöer och vid ombyggnation av befintliga gator. Träd i gatumiljö behöver inte innebära en rad av träd utan kan också vara större träd här och var på kvartersmark.	SBN SBK (Parkplanering, Gata och trafik)	

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
3.1		Samordna parkplanering med skyfalls- och dagvattenplanering för lågpunkter i grönytor. Utred behovet av att anlägga skyfallsparker och andra vattenreglerande åtgärder i befintliga grönområden med utgångspunkt i skyfallskarteringen. Ta även hänsyn till möjligheten att bromsa avrinningen av ytvatten uppströms lågpunkter, att avleda ytvatten från lågpunkter i bebyggelse till grönområden, och att infiltrera till grundvattnet.	SBN, Telge nät SBK (Parkplanering, Gata och trafik) Telge nät	VA- och dagvattenpolicy- och plan (under framtagande) Handlingsplan för klimatanpassning
3.1		Peka ut grönområden som är viktiga för vattenreglering i Översiktsplanen.	SBN, Telge nät SBK (strategi) Telge nät	
3.1		Utred behovet av att tillvarata och magasinera dag- och regnvatten som resurs för bevattning av grönområden.	SBN SBK (Parkplanering)	
3.1		Värna och utveckla befintliga grönstrukturer och infiltrationsmöjligheter i kommunal markförvaltning och vid detaljplanering.	SBN SBK (Planenheten, Parkplanering)	
3.1		Informera medborgare om värdet av grönska i privata trädgårdar.	SBN, MN SBK (Parkplanering), MK (Ekologi- och vattenskydd)	
3.1		Ställ krav i projekt att naturliga lösningar prioriteras framför tekniska lösningar i grönytor som ska användas för hantering av dagvatten. Kunskap och intresse behöver prioriteras särskilt hos de som är involverade i tidiga skeden, exempelvis kravställare och beslutsfattare.	Telge AB, SBN Telge nät, Telge bostäder, Telge fastigheter, SBK (parkplanering, Planenheten, Exploatering)	Miljökrav vid byggande och förvaltning av lokaler och bostäder Handlingsplan för klimatanpassning Miljö- och klimatstrategi (under framtagande)
3.2	3.2 Öka grönstrukturens förmåga att reglera lokalklimat, föroreningar och kolinlagring	Utred möjligheten att stärka grönstrukturen i områden med risk för värmestress, med utgångspunkt i 3-30-300-regeln (minst 30 procents krontäckning per stadsdel) samt UN Habitats rekommendation om minst 50 procents vegetationstäckning per stadsdel.	SBN SBK (Parkplanering, Planenheten)	Handlingsplan för klimatanpassning Folkhälsostategi

	Målområde och mål	Behov av fortsatt arbete	Ansvar/Roll	Befintlig styrning
3.2		Beakta placeringen av skolor, förskolor och omsorgsboenden så att befintliga, uppvuxna träd och annan vegetation kan användas för beskuggning av verksamheternas utemiljöer.	SBN, Telge fastigheter SBN (Planenheten, exploatering), Telge fastigheter	Miljökrav vid byggande och förvaltning av lokaler och bostäder
3.2		Kartlägg kommunens gröna gång- och cykelstråk och identifiera var nya kopplingar och upprustning av befintliga behövs. Gröna stråk ger möjlighet att röra sig mellan målpunkter i sval skugga.	SBN SBN (Parkplanering, Gata och trafik)	Cykelplan
3.2		Öka kunskapen om landskapets förmåga att lagra kol och de naturliga kolsänkornas bidrag till kommunens klimatarbete.	SBN SBK (Strategi)	
3.2		Utred möjligheterna att öka kolinlagringen i grönområden genom recirkulation av växtmaterial och anpassad skötsel.	SBN SBK (Strategi)	
3.2	-	Anpassa trädplanteringar för att skapa bra vindförhållanden och god luftkvalitet kring höga byggnader och i gatumiljöer.	SBN SBN (Parkplanering, Gata och trafik)	-